

Båt & Byggnadsvård i Roslagen

Nyhetsbrev oktober 2015 Nätverket för Båt&Byggnadsvård i Roslagen

Allhelgona- helgen närmar sig och då är det säkert många som passar på att åka ut till sitt landställe och pyssla om det inför vinterdvalan.

Tänk på att det måste vara god ventilation under den tid då huset står stängt, särskilt om det är oppvärm. Ett bra tips är att lämna spjällen, inklusive gallerluckan i vedspisen, öppna. Alla ventilationsluckor, såväl ventilationsluckorna under huset som ventiler på husväggen, ska vara öppna.

Vilket fönsterglas ska mitt hus ha? En fråga som många ställer sig. Blåst, valsat eller floatglas?

Vågiga och bubbliga fönsterglas är något som vi önskar i våra gamla hus, men förr var målet att göra ett så slätt och fint glas som möjligt. Glasstillverkningen i Sverige kom igång under 1700-talets mitt och då blev glaset billigare och därmed vanligare. De blyinfattade fönstren ersattes så småningom av fönster med träspröjsar. På 1800-talet tog glasstillverkningen fart och tillverkningen förbättrades och utvecklades.

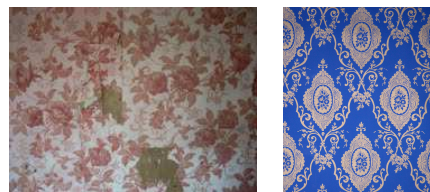
Den traditionella metoden att göra glas är att **munblåsa** det. Det äldsta glaset är s. k. **kronglas**, även kallat månglas. Glasblåsaren blåste en kula som sedan plattades ut och delades i två halvmåneformade delar. Glasrutorna var små, ofta grön- eller bruntonade och med mycket blåsor och ojämnheter. I början av 1800-talet började man i Sverige tillverka glas med **cyllindermetoden**, man blåste en cylinder, upp till 3 meter lång, som skars upp, värmdes igen och planades ut. Detta glas var slätare än kronglaset, men innehåll fortfarande en hel del blåsor och ojämnheter. Man kunde tillverka större rutor och glaset var mer genomskinligt än det äldre glaset.

Valsat glas förekommer ofta i hus byggda efter 1930. Glasmassan dras då ut mellan två stora valsar. Svaga spår och ränder syns då, men betydligt mindre än i det blåsta. Valsat glas kallas även kulturglas. Det kan bli dyrbart att ha valsat eller blåst glas i såväl ytter- som innerbåge. En bra lösning för äldre hus kan vara att ha en innerruta i billigt floatglas/planglas och blåst glas eller valsat glas i ytterbågen, så får man ändå ett vackert och levande utseende utan att behöva ruinera sig helt.

På 70-talet började vi i Sverige tillverka **floatglas**, ett helt plant glas där glasmassan får flyta ut på en bädd av smält tenn.

Tapetupprop

Det finns en mängd fantastiska gamla tapeter här i Roslagen. Vi är så glada över att den berömda tapetkännaren Ingela Broström från Gävle museum vill komma till oss och föreläsa om Den svenska papperstapetens historia den 14 november. Inför denna föreläsning vill vi gärna att du letar upp någon gammal tapet som har suttit eller sitter i ditt hus. Märk den med ert namn och varifrån den kommer. Lämna gärna andra intressanta uppgifter kring tapeten. Vår förhoppning är att genom att samla in gamla tapeter kunna ta reda på vilka tapeter som är speciellt vanliga i vår trakt.

Detta händer hos oss på byggnadsvården under november.

Den svenska papperstapetens historia

Lördagen den 14 november klockan 15-18

Föreläsare är Ingela Broström, en av de främsta tapetkännare vi har i Sverige och som också är en av två författare till *Tapetboken - papperstapeten i Sverige*.

Avgift 120 kr. Föranmälan till info@bbviroslagen.se

Liten hantverksdag

Lördagen den 21 november klockan 11-15

Flera hantverkare kommer att finnas på plats. Thord Jansson tillverkar ett slafat (matsäckskorg), Gösta Ulvfot skär karvsnitt, Karin Westberg tillverkar bl.a ljustakar i trådslöjd, Mats Landin visar äldre stoppningstekniker. Kaffe och härliga bullar kommer att finnas.

Demonstration och föreläsning om lerklining

Lördagen den 28 november klockan 13-18.

Teori och demonstration av det hantverksmässiga arbetet. Johannes Riesterer, lerbyggare och ugnsmurarmästare, föreläser och demonstrerar. Kursavgift 450 kr. Anmälan till info@bbviroslagen.se

Läs mer på vår hemsida www.bbviroslagen.se.

Öppettider

Onsdag, torsdag, fredag 14-18, lördag 10-15.

Vi finns ofta på plats även på andra tider. Det är bara att ringa 072-5851843 och fråga.